

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

УДК 346.23

А. М. Апаров

кандидат юридичних наук, доцент

А. С. Бобровник

Київська державна академія водного транспорту імені Петра Конашевича-Сагайдачного

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАНОВИЩА АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Стаття присвячена визначенню особливостей правового становища Антимонопольного комітету України як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності та характеристики змісту його компетенції, зокрема, поєднання в його діяльності контролюючих та каральних функцій.

Ключові слова: Антимонопольний комітет України, адміністративно-господарська відповідальність, санкції, конкуренція, економічна конкуренція, концентрація суб'єктів господарювання, антимонопольне регулювання.

I. Вступ

Поряд із визначенням правового статусу Антимонопольного комітету України (далі – АМК) як суб'єкта відносин у сфері господарювання цілком обґрунтовано постає питання визначення його статусу як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності. Тому поєднання в його адміністративно-господарській компетенції як контролюючих повноважень, так і каральних функцій зумовлює актуальність цієї теми дослідження. Цій проблематиці свого часу присвятили праці такі вчені, як: О. О. Бакалінська, Ю. В. Журик, І. В. Лукач, В. С. Лук'янець, О. В. Пономарьов, В. С. Савчук, В. А. Січевлюк, В. С. Щербина та ін.

II. Постановка завдання

Метою статті є визначення особливостей правового становища АМК як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності, його функцій, повноважень та компетенції; розробка рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства, яке регулює діяльність Антимонопольного комітету України.

У сучасній науковій юридичній літературі існує цілком обґрунтована думка, що правове становище – це складна, збірна та багатаспектна категорія. Так, Н. І. Матузов визначає правове становище як статус того чи іншого суб'єкта в правовій реальності, що відображається в його відносинах з суспільством і державою [4, с. 48].

Оскільки Н. І. Матузов визначає категорію правове становище через поняття ста-

тус, на нашу думку, є досить важливим визначити співвідношення категорій “правовий статус” та “правове становище”. Застосуємо для цього буквально тлумачення цих термінів. Слово “статус” у перекладі з латинської означає “стан справ, становище” [12]. Тому поняття правового становища та поняття правового статусу АМК як суб'єкта адміністративно-господарської відповідальності ми будемо розглядати як тотожні.

Законодавець дає чітке визначення поняття Антимонопольний комітет України – він є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель [3, ст. 1]. Антимонопольний комітет України підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді України. Антимонопольний комітет України щорічно подає Верховній Раді України звіт про свою діяльність [3, ст. 2].

Одразу з визначення поняття АМК виникає законодавча суперечність, тобто нормативна невідповідність. Так, як ми вже зазначили, Закон України “Про АМК” вказує, що антимонопольний комітет є державним органом із спеціальним статусом. Разом з тим ч. 1 ст. 24 Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” від 17.03.2011 р. вказує, що АМК належить до центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом. Для доповнення нашого твердження Указ Президента України “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади” від 09.12.2010 р. № 1085/2010

також вказує на той факт що, АМК є саме виконавчим органом.

Тому, на нашу думку, для подолання колізії у наведених нормативно-правових актах доречно було б, внести зміни до ч. 1 ст. 1 Закону про АМК, доповнивши її уточненням, що АМК є органом виконавчої влади.

У Законі про АМК, а саме в ч. 1 ст. 2 вказано, що АМК підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді України. Така позиція законодавця зазнала критики з боку деяких науковців (Ю. В. Журик, О. В. Пономарьов). Так, Ю. В. Журик зазначав, що утворення, підзвітність та підпорядкованість АМК Верховній Раді України забезпечили б його незалежність, що сприяло б виконанню контрольних завдань щодо всіх виконавчих органів [9, с. 152].

Згідно з ч. 1 ст. 9 Закону про АМК, Голова АМК призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за згодою Верховної Ради України.

Якщо провести порівняння з США, то Федеральна торгова комісія (ФТК один з антимонопольних органів у США) очолюють 5 членів комісії, які призначаються Президентом та затверджуються Сенатом США. При цьому саме Президент США призначає Голову комісії з їх складу [10]. Відповідно в США, так само як і в Україні, Президент має вирішальний вплив на призначення саме Голови ФТК.

Разом з тим зауважимо, що в Україні, згідно з ч. 1 ст. 10 Закону про АМК, перших заступників і заступників Голови АМК з числа державних уповноважених призначає на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільняє з посади Президент України. На відміну від США, ініціатива призначення головних посадових осіб АМК в Україні належить не Президенту, а Прем'єр-міністру України.

У зв'язку з порушеною проблемою І. В. Лукач зазначає, що, згідно зі ст. 2 Конституції США, саме Президент США очолює виконавчу владу, а також є Головою Уряду США. Згідно із п. 10 ч. 1 ст. 106 Конституції України, Президент України призначає за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади тощо (зокрема п. 14 зазначеної статті Конституції України прямо встановлює, що Президент України призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Голову АМК) [2, с. 511].

Отже, формально Президент України має право призначати на посаду посадових осіб АМК. Разом із тим не можна не погодитись із вищезазначеною думкою Ю. В. Журика про те, що АМК має бути підзвітний та підконтрольний ВРУ, оскільки це не відповідає світовій практиці.

Тому з урахуванням вищевикладеного, на нашу думку, відповідно до Конституції України, потрібно внести зміни до ч. 1 ст. 9 Закону про АМК та викласти її в такій редакції: "Голова Антимонопольного комітету України призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України. Верховна Рада України звільняє Голову Антимонопольного комітету України з посади".

Функціями Антимонопольного комітету України є напрями його діяльності, що характеризуються однорідністю та цільовою спрямованістю. Антимонопольний комітет України здійснює свою діяльність у двох напрямках: внутрішньому та зовнішньому. Внутрішній (внутрішньоорганізаційний) напрям: планування, організація, координація, забезпечення, облік та контроль. Внутрішні функції за складом притаманні будь-якому органу виконавчої влади. Відмінність визначається предметом управлінської діяльності конкретного органу виконавчої влади. Зовнішня діяльність Антимонопольного комітету, порівняно із внутрішньою, значна за обсягом повноважень і є основною. Зовнішні функції: нормотворча, управлінська, контрольна, правоохоронна, інформаційна [8, с. 13].

Компетенцією Антимонопольного комітету України є сукупність юридично встановлених повноважень (прав і обов'язків), що визначають його місце в системі органів влади та коло суспільних відносин, у яких Антимонопольний комітет України юридично компетентний.

На нашу думку, АМК як орган державної влади зі спеціальним статусом і суб'єкт адміністративно-господарської відповідальності поєднує в собі дві основні функції: контролюючу та каральну.

На думку О. О. Бакалінської функції АМК залежно від мети та функцій діяльності поділяється на: 1) організаційно-розбудовчі повноваження; 2) контрольні-запобіжні повноваження; 3) репресивні повноваження. Відтак, виходячи з аналізу повноважень АМК, можна зробити висновок, що основними є контрольні-запобіжні та організаційно-розбудовчі функції, а це означає, що в його діяльності переважають превентивні, а не репресивні засади [7, с. 512].

Як контролюючий орган АМК уповноважений здійснювати перевірки з метою виявлення недобросовісної конкуренції та запобігання економічним злочинам.

Проаналізувавши нормативну базу у сфері діяльності антимонопольного комітету України, можна виокремити специфічні контрольні-запобіжні функції, якими наділений АМК та які притаманні виключно АМК (див. рис.). Зокрема, проаналізовані такі нормативно-правові акти: ЗУ "Про Антимо-

нопольний комітет України” (від 26.11.1993 р. № 3659); ЗУ “Про захист економічної конкуренції “ (від 11.01.2011 р. № 2210); ЗУ “Про захист від недобросовісної конкуренції” (від 07.06.1996 р. № 236/96); Положення про порядок проведення перевірок додержання

законодавства про захист економічної конкуренції (розпорядження АМКУ від 25.12.2001 р. № 182-р); Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (розпорядження АМКУ 19.04.1994 р. № 5).

Рис. Контрольно-попереджувальні повноваження (функції) АМКУ

Антимонопольний комітет, незважаючи на великий обсяг наданих йому функцій та повноважень, здійснює їх лише у сфері контролю за дотриманням законодавства про економічну конкуренцію, антимонопольного законодавства. При цьому таке обмеження має подвійний характер: з одного боку, АМКУ компетентний здійснювати контроль та накладати санкції лише у вказаній сфері, а з іншого – жоден інший орган не має аналогічних повноважень та обов'язків у вказаних правовідносинах.

Тобто АМКУ набуває становища спеціалізованого органу у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції та антимонопольного законодавства з відчутним арсеналом правових інструментів, що подекуди є ширшим за наявний у розпорядженні контролюючих органів в інших сферах, однак спрямований і застосовний у чітко визначеній та обмеженій законом галузі.

Чи не найголовнішою особливістю функцій та взагалі правового становища АМКУ є те, що діяльність АМКУ безпосередньо пов'язана із втручанням у ринкові відносини, і якщо за своєю формою (перевірки, експертизи) функціональний інструментарій АМКУ є відносно стандартним, як для контролюючо-

го органу, то за сутністю і змістом він має важливу характеристику. Ідеться про втручання в конкуренцію як явище, яке за теорією є саморегулюючим механізмом будь-якого ринку, що функціонує на конкурентних засадах і, відповідно, повинно зазнавати мінімального впливу з боку держави [7, с. 8–9].

Є повна галузева межа між власне конкурентним середовищем і конкуренцією, які є скоріше економічними поняттями та перебувають поза правовим полем і конкурентними правовідносинами, що є предметом відання АМКУ. На нашу думку, функції АМКУ спрямовані на недопущення порушень встановлених правил конкуренції, правових норм, які обмежують конкурентну поведінку суб'єктів з метою збереження ринкового балансу й справедливості, запобігання отриманню неправомірних переваг у конкуренції та за будь-якими іншими діями, що здатні спотворити ринкові відносини, і це є важливим моментом – АМКУ контролює не самих суб'єктів права та їхню господарську діяльність і не намагається впливати на конкуренцію як економічне явище і на співвідношення суб'єктів на ринку, а лише здійснює правове регулювання вказаної сфери, здійснює нагляд і контроль за дотриманням законності та норм права. Так, наприклад, саме по собі

монопольне становище на ринку не є порушенням конкурентного середовища з погляду права, неправомірним є лише зловживання таким становищем. А ось з погляду економіки – монополія фактично усуває будь-яку істотну конкуренцію.

Разом з тим АМК володіє такою функцією як карально-репресивна, яка дає йому змогу безпосередньо впливати на порушення конкурентного законодавства. Йдеться про повноваження розглядати справи про адміністративні правопорушення, приймати постанови та перевіряти їх законність та обґрунтованість, що передбачено п. 3 ч. 1 ст. 7 Закону України про АМК, а також застосовувати адміністративно-господарські санкції, що передбачено главою 27 Господарського кодексу України.

Отже, так як АМК не є судовим органом, а органом адміністративної юрисдикції, і тому не можна погодитись з деякими науковцями що ця функція неприпустима. Судові органи не можуть накладати всі адміністративні санкції, тому що їх кількість дуже велика, а також АМК є спеціалізованим органом, що має розглядати ці правопорушення у сфері захисту економічної конкуренції.

А для більшої аргументації цього ствердження, можна навести приклад, що саме АМК має застосовувати санкції проти порушників законодавства про захист економічної конкуренції. Так, згідно з ч. 3 ст. 217 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) до суб'єктів господарювання за порушення ними правил здійснення господарської діяльності застосовуються адміністративно-господарські санкції, а ч. 4 цієї ж статті уточнює вони (санкції) застосовуються у встановленому законом порядку за ініціативою учасників господарських відносин, а адміністративно-господарські санкції – уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Отже, саме уповноважений орган державної влади в особі АМК має застосовувати адміністративно-господарські санкції у випадку порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративно-господарські санкції – це заходи організаційно-правового або майнового характеру, спрямовані на припинення правопорушення суб'єкта господарювання та ліквідацію його наслідків, що застосовуються уповноваженими органами державної влади (Антимонопольний комітет України) або органами місцевого самоврядування у передбачених законом випадках.

Зазначимо, що в науковій літературі є пропозиції з розподілу провадження при вирішенні справ АМК. Так, В. С. Савчук пропонує вдосконалити діяльність органів АМК у розслідуванні, встановленні фактів антиконкурентних змов на підставі економічного

аналізу виділенні у конкурентному процесі двох загальних, порівняно самостійних видів провадження: 1) у заявах і справах про надання дозволу на узгодженні дії та концентрацію, що пов'язано із наданням управлінських послуг; 2) у заявах і справах про порушення конкурентного законодавства, що пов'язане із провадженням діяльності з контролю за дотриманням цього законодавства, виявленням і припиненням його порушень та застосуванням заходів державного примусу визначити процедури дослідження за заявою; регламентувати порядок перегляду розпоряджень і рішень за нововиявленими обставинами, оскарження розпоряджень та рішень, їх виконання та контроль за виконанням [11, с. 16]. Ми цілком погоджуємося, з цим твердженням, і вважаємо, що таке вдосконалення полегшить та структурує роботу АМК.

Розглядаючи питання притягнення до відповідальності за порушення конкурентного законодавства, потребують уваги й певні особливості діяльності АМК пов'язані із застосуванням саме своїх репресивних повноважень.

Цікавим моментом ми вважаємо, власне, санкції, що їх може накладати АМК. Суб'єкти порушень законодавства про захист економічної конкуренції та законодавства про захист від недобросовісної конкуренції можуть нести цілий ряд специфічних видів відповідальності.

По-перше, штрафні санкції. Особливістю таких санкцій у контексті застосування їх Антимонопольним комітетом є порядок їх нарахування. Закон не встановлює фіксованих сум штрафу, натомість визначає їх шляхом вирахування певної відсоткової ставки із розміру річної виручки порушника. Так, ст. 52 ЗУ “Про захист економічної конкуренції” передбачає за вчинення антиконкурентних узгоджених дій штраф до 10% розміру доходу (виручки) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, а ЗУ “Про захист від недобросовісної конкуренції” за вчинення дій, що визнають недобросовісною конкуренцією – штраф до 5% виручки за останній звітний рік. На практиці такі штрафи іноді сягають відчутних розмірів та можуть істотно вплинути на господарську діяльність порушника, адже навіть малі та середні суб'єкти господарювання отримують значні суми доходів за підсумками року.

По-друге, це види відповідальності характерні лише для порушень конкурентного законодавства. Йдеться про такі специфічні санкції, як, наприклад, примусовий поділ, передбачений ст. 53 ЗУ “Про захист економічної конкуренції та вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого суб'єкта господарювання, передбачене ст. 25 “Про захист від

недобросовісної конкуренції”. Особливості таких санкцій зумовлені самою їхньою наявністю та змістом, адже передбачають втручання не лише безпосередньо в господарську діяльність, а й навіть в саму організаційну структуру порушника.

Слід зауважити, що санкції, що їх накладає Антимонопольний комітет потенційно можуть істотно впливати на стан справ на ринку. Це дає змогу теоретично припустити ситуацію, вихід з якої не зовсім зрозумілий. Так, ЗУ “Про захист економічної конкуренції” серед порушень конкурентного законодавства називає антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Цілком можливою є ситуація, за якої дії самого АМК будуть становити склад правопорушення, визначеного Розділом III (антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю) ЗУ “Про захист економічної конкуренції”. У такому випадку не зовсім зрозуміло до кого звертатись потенційному потерпілому, адже він опиняється в ситуації коли порушник та орган з виключною компетенцією у сфері таких порушень збігаються в одній особі. Це питання ще потребує відображення в законодавстві.

Разом з тим, АМК як виконавчий орган за свої порушення, дії або бездіяльність, за прийняття своїх рішень та здійснення протиправних дій відповідальності не несе і взагалі не є суб’єктом відповідальності. Відповідальність посадових осіб Антимонопольного комітету в Законі про АМК не регулюється, за виключенням ст. 18, в якій вказується, що перший заступник, заступник Голови АМК та державний уповноважений Антимонопольного комітету України може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності (крім звільнення) на загальних підставах в порядку, встановленому законом [3, ст. 18]. Також відповідальність посадових осіб Антимонопольного комітету частково прописана у Розпорядженні АМК “Про Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції”, а саме у п. 72, який зазначає: за невиконання або неналежає виконання своїх обов’язків, у тому числі порушення встановлених порядку і періодичності проведення перевірок, винні службові особи несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України [13, п. 72]. Таким чином, питання відповідальності посадових осіб АМК, майже не прописане та згадується лише у локальних та відомчих актах АМК.

Тому, на нашу думку, доречно доповнити ЗУ “Про антимонопольний комітет”, Главою VI “Відповідальність працівників Антимоно-

польного комітету” та передбачити у ній окремому статтю такого змісту: “Посадові особи Антимонопольного комітету у межах наданих повноважень самостійно приймають рішення і несуть за свої протиправні дії або бездіяльність дисциплінарну, адміністративну, цивільну, матеріальну чи кримінальну відповідальність згідно із законодавством”.

Хочемо звернути увагу також на суб’єктів, щодо яких можуть бути застосовані санкції АМК. Так, Закон України “Про захист економічної конкуренції” називає лише суб’єктів господарювання юридичних та фізичних осіб та їх об’єднання. Слід відмітити, що в цій нормі можна знайти певні проблемні аспекти, адже, наприклад, юридична особа здійснює своє волевиявлення через свої органи, зокрема, виконавчий орган. Логічно виникають питання чи має компетенцію АМК якщо, наприклад, керівник юридичної особи без відома вищого органу та через певні власні міркування уклав угоду, яка за своєю сутністю підпадає під визначення узгоджених дій, та одночасно шкодить інтересам юридичної особи або не відповідає меті її діяльності та чи буде в такому випадку юридична особа відповідати за укладену угоду перед АМК.

Перш за все слід визначитись із теоретичною складовою – якими за своєю суттю є правовідносини між юридичною особою та АМК. Постанова Пленуму ВГСУ “Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства” від 26.12.2011 р. № 15 встановлює, що правовідносини, пов’язані з обмеженням монополізму та захистом суб’єктів господарювання від недобросовісної конкуренції, є предметом регулювання господарського законодавства, у тому числі й Господарського кодексу України, і відтак – господарськими. Ст. 2 ГКУ не називає серед учасників відносин у сфері господарювання таких суб’єктів, як органи управління суб’єкта господарювання-юридичної особи. Втім називає серед таких учасників самих суб’єктів господарювання, якими відповідно до ст. 55 ГКУ, зокрема, є господарські організації – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до ГКУ, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку. Виходячи з наведеного, ми вважаємо, що АМК не може розглядати дії керівника юридичної особи, як дії окремого суб’єкта через те, що останній не може бути стороною господарських правовідносин – він є лише представником реальної сторони, відповідної юридичної особи. А відповідно і угоди з ознаками узгоджених дій, укладені керівником юридичної особи, повинні розглядатись АМК, як дії самої юридичної

особи, щодо якої Комітет має компетенцію здійснювати контроль та нагляд.

Натомість, відносини керівника та юридичної особи регулюються ЦК України та КЗпП України, і саме в межах цивільних та трудових правовідносин будуть вирішуватись питання стосовно завданої діями керівника шкоди юридичній особі.

Питання ж відповідальності за укладену угоду перед АМК, повинно вирішуватись в порядку господарського судочинства, перш за все, шляхом визнання укладеної угоди, що за своєю сутністю підпадає під визначення узгоджених дій недійсною, посилячись на норми ст. 92 ЦКУ, норми ЦК про перевищення повноважень представника, а також на порушення положень статутних документів, тим паче, що такі факти мали місце в судовій практиці.

IV. Висновки

Зважаючи на вищевказане, Антимонопольний комітет України як суб'єкт адміністративно-господарської відповідальності відіграє важливу роль у становленні конкурентної політики України. АМК є тим спеціальним державним органом основним завданням якого є реалізація цієї державної конкурентної політики. На сьогодні взаємовідносини АМК з суб'єктами господарювання, з правоохоронними органами відіграють значну роль у її реалізації, оскільки через таку взаємодію в поєднанні з розробкою відповідних механізмів застосування законодавства про захист конкуренції, АМК здійснює захист і відновлення порушених прав учасників ринку та споживачів, запобігає подальшим порушенням, пов'язаним з обмеженням конкуренції, шляхом застосування та поєднання своїх функцій, зокрема контролюючої та каральної, а також застосуванням адміністративно-господарських санкцій у випадку порушення законодавства про захист економічної конкуренції та антимонопольного законодавства.

Особливостями правового становища Антимонопольного комітету України, на нашу думку, є його становище у ієрархії органів виконавчої влади, яке створює умови для забезпечення спроможності АМК своїми односторонніми діями (актами) породжувати, змінювати або припиняти правовідносини у сфері захисту економічної конкуренції. До структури правового становища Антимонопольного комітету України віднесено такі елементи: 1) мета, завдання, функції; 2) компетенція; 3) організація діяльності; 4) юридична відповідальність службовців Антимонопольного комітету України.

Спеціальний статус АМК, а відповідно, і особливості його функцій та повноважень полягають в особливій сфері правовідносин, в яких АМК бере участь. Важливим тут є саме спосіб в який АМК взаємодіє із приват-

ними суб'єктами – він не здійснює безпосередній контроль за їх діяльністю, і не регулює конкуренцію, як таку, АМК лише здійснює нагляд за дотриманням законодавства та захищає конкурентне середовище від порушень у межах та порядку, перебаченому законом.

АМК, зважаючи на специфіку конкурентних правовідносин, має в розпорядженні різні механізми впливу на суб'єктів господарювання в тому числі і репресивні або каральні, які виявляються у застосуванні санкцій. Особливості таких санкцій зумовлені характерними ознаками порушень, за які вони накладаються і, відповідно, також мають свою специфіку та унікальність, порівняно із іншими видами санкцій, як-то механізм нарахування штрафу або примусовий поділ, як такий.

Доцільно розглянути питання внесення змін та доповнень до чинних нормативно-правових актів України, а саме:

1) внести зміни до ч. 1, ст. 9 ЗУ "Про АМК" – та викласти її у такій редакції: "Голова Антимонопольного комітету України призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України. Верховна Рада України звільняє Голову Антимонопольного комітету України з посади";

2) ч. 1 ст. 1 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" викласти у такій редакції: "Антимонопольний комітет України є органом виконавчої влади із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкурентоспроможності у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель";

3) доповнити ЗУ "Про антимонопольний комітет", Главою VI "Відповідальність працівників Антимонопольного комітету" та передбачити в ній окрему статтю такого змісту: "Посадові особи Антимонопольного комітету у межах наданих повноважень самостійно приймають рішення і несуть за свої протиправні дії або бездіяльність дисциплінарну, адміністративну, цивільну, матеріальну чи кримінальну відповідальність згідно із законодавством";

Список використаної літератури

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, 19–20, 21–22. – Ст. 144.
2. Актуальні проблеми Господарського права : навч. посіб. / за ред. В. С. Щербини. – Київ : Юрінком Інтер, 2013. – 528 с.
3. Про Антимонопольний комітет України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472.
4. Матузов Н. І. Правова система, і особистість / Н. І. Матузов. – Саратов, 1987.

5. Про захист економічної конкуренції : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
6. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
7. Бакалінська О. О. Конкурентне право : навч. посіб. / О. О. Бакалінська. – Київ : КНТЕУ, 2009. – 379 с.
8. Адміністративно-правовий статус Антимонопольного комітету : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / О. В. Пономарьов. – 2010.
9. Журик Ю. В. Проблеми законодавчої регламентації повноважень антимонопольних органів України / Ю. В. Журик // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права: Науковий часопис. – 2003. – № 3–4 (7–8). – С. 152.
10. Commissioners [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.ftc.gov/commissioners/index.shtml>.
11. Савчук В. С. Механізми державного управління в сфері захисту економічної конкуренції в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. / В. С. Савчук. – Львів, 2006. – С. 16.
12. Словарь Латинского языка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.latin.slovaronline.com/S/ST/7158-STATUS>.
13. Про Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції : Розпорядження Антимонопольного комітету України від 25.12.2001 р. № 182-р.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2015.

Апаров А. М., Бобровник А. С. Особенности правового положения Антимонопольного комитета как субъекта административно-хозяйственной ответственности

Статья посвящена определению правового положения Антимонопольного комитета как субъекта административно-хозяйственной ответственности, сочетанию в его деятельности контролирующих и карательных функций, в частности процедуре расследования экономических преступлений.

Ключевые слова: Антимонопольный комитет Украины, административно-хозяйственная ответственность, санкции, конкуренция, экономическая конкуренция, концентрация субъектов хозяйствования, антимонопольное регулирование.

Aparov A., Bobrovnyk A. The Features of the Legal Status of the Antimonopoly Committee as the Subject of Administrative and Economic Responsibilities

The article is devoted to define the features of the legal status of the Antimonopoly committee, even as the subject of administrative and economic responsibilities, and also to analyse the combination of its regulatory and punitive functions.

Such scientists devoted in different time the labours research of this range of problems.

The aim of this research is to determine the content and structure of the legal status of the Antimonopoly committee of Ukraine as the subject of administrative and economic responsibilities, and also to define its functions, powers and competencies, to develop some recommendations and suggestions in improving the current legislation in activity of the Antimonopoly committee of Ukraine.

Key words: the Antimonopoly committee of Ukraine, administrative and economic responsibility, sanctions, competition, economic competition, the concentration of economic entities, antitrust regulation.